

PURURI TINAR - EMINESCU

Scriptura din Tei

! Spiritualitatea românească trebuia să aibă un Eminescu. Despre aceasta s-ar cuveni scrise toamuri întregi. Unii, mai hăruiți, chiar au cutedat s-o facă. Sau măcar au încercat...

Dar pentru alcătuirea unor asemenea cărți e nevoie, mai întâi, să dobori un copac, mai mulți copaci, o pădure. Și cum dintre toți copacii noștri mindri românești, Măria-SA a ales „teul nalt și vechiu”, să-și toarne-n el tiparul sufletului, trecându-și în carnea lui și toți anii pe care i-a avut și-i va mai avea, se mai pot, oare, apropia mulți (și cînd?) de o asemenea sfință coroană? Căci fie și un gînd despre Eminescu nu poate fi altfel îngăduit decît înscris pe o frunză de tei.

De cîte ori vedem un tei, el ne dezvăluie icoane de prin Sfintele Scripturi. De cîte ori auzim cîntînd un tei, fi-vom preafiericți și nu vom mai simți nevoia zvonurilor dulci-suave de prin cele strane. De cîte ori ne-or troleții

umerii florile-i aromite, vom cunoaște că putem porni pre tainice drumuri care — după ce dau conjur vreauul țării de basm — ne readuc în inima țării. Basmul cu pricina poartă, de fapt, numele de lumea cea mare. Asupra căreia s-a înălțat, străluminîndu-i cerul, ningîndu-i întînderile, altfel spus, deschizînd cale spre universalitate unei literaturi. După ce, însă, ne-a cîltorit poezia, izbîndînd a „turna în formă nouă limba veche și „nțeleaptă”. Cîstîgînd (nu numai noi) doar o „formă”, cît cuprinsul ei, cel lesne de înțeles, ori cel care se învăluie în falduri anevoie de îndepărtat, nebănuite fiindu-i adîncimile cum și cele ale sufletului omenesc despre care, în fond, dă seama. Teiul acesta este anul sînt, deci veșnic. Prin coroană e înălțare, prin rădăcina-i e sîntînă. Azi, cu toții, s-ar cuveni să cercetăm Scriptura din Tei și să rostim doar atît **EL ESTE!**

FLORIN BĂNESCU

Ecoul care nu moare

La Ipotești ninge cu povești sau poate numai Căliștea își scutură pelerinele-i albe, prin aer vin și se duc sănit trase de clopot și se aude codrul murmurînd „vremea trece, vremea vine” și buci-mul amurgului sunînd înserarea pe deal. În pacea albă pămîntul face învelit în zăpezi ca într-un cojoc și-ascultă un pas cunoscut. Vine Mihai — pe lingă plopii care nu și-au mai găsit perechea — să scrie versuri cu inima, timpul vibrează ca o coardă de alun și pămîntul îi sărută umbra.

Cînd alinge la Ipotești se-aude marea, sau poate numai ecoul ei lovînd în țărîmul numit dorință mistîlnu-i pe Mihai între cer și între moarte. Și dorul i-a ars și „moartea nu a mai avut răbdare”. Cînd ninge la Ipotești împăratul brazilor își caută altă dimensiune

a vieții lui vegetale dăltăindu-se singur într-o masă de scris pentru ca Mihai, numai la o masă împărătească de brad să-și scrie nemurirea între arome de cetină și scînteieri de stele.

Cînd ninge la Ipotești, în Iannuarie, zăpezile ard, vine Mihai din casa lui de lut pe-o scară de luceșăr, sau poate numai umbra aripilor lui înfloară văzduhul lumînîndu-ne pe dinlăuntru, „cu mîne zilele-ți adaugi, cu ieri viața ta o scazi”.

Să apriдем mîrodenii pe altarul zilei lui de naștere, nici-odată să nu lăsam candela inimii noastre să se stingă. În calendarul vremii ziua de cînsprezece Iannuarie să aibă însemnele sărbătorii și pe harta cerului luceșărul să poarte numele Eminescu.

LIGIA TOMȘA

Domnul nostru, Eminescu

Eminescu a fost, este și va fi întotdeauna Domnul limbii române, pe care el, cu genială inteligență, cu dragoste, a îmbogățit-o cu atîtea nebănuite nuanțe, cu atîtea uluitoare frumuseți. Fără el limba română ar fi fost săracă și tristă, așa cum săracă și tristă ar fi fost și spiritualitatea acestui popor pe care Eminescu l-a iubit mai presus de orice, dăruindu-i-se prin tot ceea ce a

scris, prin tot ceea ce a gîndit. Eminescu a fost, este și va fi întotdeauna Domnul literaturii române, pe care a proiectat-o în universalitate, așezînd-o lingă marile literaturi ale lumii.

Eminescu este, acum și-ntotdeauna, clipa noastră de sublim, de absolut. El este Domnul nostru, căruia nu vom înceta să-i dăruim, mereu, iubirea noastră.

DUMITRU TOMA

Eminescu este neoprin-sul. Asemenea divind-tății, el se lasă intuit, niciodată cunoscut pînă la capăt.

Eminescu este genul că-dă sens și nuanță spiritual-tății românești. Este „Luca-tărul”, strălucitor și de ne-atins... „Domnul Eminescu”, seniorul poeziei și al gîndului pur... „Bădița Mihai”, suflet blînd și ocrotitor... Este înegalabil.

Înainte de toate însă E-minescu este însăși Mintu-torul nostru. Nu e poet cel ce nu-l slăvește; nu e ro-mân cel ce nu-l iubește. Și asemenea Mintuitorului, E-minescu rămîne înacdră și speranță: de la Nistru pîn' la Tisa, din Hotin și pîn' la Mare, din Botan la Vatra Dornii, din Sătmăr pîn' în Săcele, de la Turnu 'n Do-

rohol. El este țaria români-lor de pretutîndeni. Este însăși limba română.

Poezia lui Eminescu este cartea noastră de rugăciune. Publicistica? Testamentul nostru. Nicăieri nu sînt strî-gate mai limpede durerile

Neoprin-sul

românilor. Nicăieri ideea na-ționaliă nu este mai bine în-țeleasă și propovăduită. Fiîndcă Eminescu a simțit ca nimeni altul suferințele și nădejzile poporului său. El a fost tot atît de patriot pe cît a fost de genial. Nici măcar boala care l-a întu-necat mîntea și l-a copleșit sufletul n-a putut șterge gîndul său de izbăvire pentru

neamul românesc. Ce poate fi mai revoltător și mai e-moționant decît superbul său gest din toamna lui 1883, cînd, trimis fără speranță de vindecare spre Viena tîne-reștii sale, la coborîrea pe peron, ridicînd deasupra ca-pului micul său geamantan cu lucruri sărăcăcioase, a strigat: „Trăiască România unită!” Cît de chinuitor tre-buie să-i fi stăpînit visul de a-și vedea poporul fericit! Cît de puternic trebuie să fi fost în sufletul său ilio-nul simțirii naționale. Era, în fapt, ultimul său strigăt de revoltă. Sau, poate, de speranță. Și unde? În însăși inima Imperiului habsburgic. De acum, împăcat cu soar-ta, putea să plece spre ne-murire, ceea ce pînă la ur-mă e și înacdră.

TRISTAN MIHUȚA

O d ă

(în metru antic)

Nu credeam să-nvăț a muri vreodată;
Pururi tîndr, înășurat în manta-mi,
Ochii mei năișam visători la sleaua
Singurătății.

Cînd deodată tu răsăriși în cale-mi,
Sufetînjă tu, dureros de dulce...
Pîn-în fund băul voluptatea morții
Nendurătoare.

Jalnic ard de viu chinuți ca Nessus,
Ori ca Hercu! inveninat de haina-l
Focul meu a-l stîngi nu pot cu toată
'Apele mării.

De-al meu propriu viu, mistu! mă vale!,
Pe-al meu propriu rug, înă topeș în flăcări.
Pot să mai renvia hîmnoș din el ca
Pasărea Phoenix?

Piără-mi ochii turburi din cale,
Vino iar în sin, nepăsare tristă;
Ca să pot muri liniștit, pe mine
Mie redd-mă!

M. EMINESCU

Adevărul

Cotidian Independent al județului Arad

ANUL III

Nr. 283

Marți, 15 ianuarie 1991

4 pagini — 2 lei

Insemnări de scriitor

Să credem cu Eminescu

Aproape „copil fiind” mereu visam, cutreierind pe viu, să scriu ceva cu totul „de nouitate” despre Eminescu, subit plimbarea a trei lumini...

de singurătate, mi-am zis: Doamnă, iartă-ne pre noi, dacă greșim, dar Eminescu este Inițiu Sfint al poporului român...

Spectacol omagial Eminescu

Teatrul de stat Arad, împreună cu Filarmonica de stat Arad organizează azi, 15 ianuarie, ora 17, în sala mare a teatrului un spectacol omagial — Eminescu.

col omagial — Eminescu. Își dau concursul actori ai teatrului și corul filarmonicii de stat. Intrarea gratuită.

Consfătuire

În cursul zilei de ieri la sediul (Baza nautică UTA) Filialei Arad a Patronatului Național Român — organizate care reuneste printre alții patroni de firme, societăți, asociații, întreprinderi particulare...

de la Arad în legătură cu dificultățile întâmpinate de întreprinzători (lipsa de spații, materii prime și materiale, precum și a unor depozite pentru sectorul privat etc.)

G. SIMON

La telefon 16654: „Adevărul” — la dispoziția dv.

Cititoarea noastră DOINA DUMITREANU, din str. Mioarței, bloc 183, ne sesizează faptul că recepționarea programelor de televiziune este bruiată...

de activitatea factorului poștal Maria Stoian, care nu i-a adus nici unul din cele trei avize trimise de colectăria gării încă din 20 decembrie 1990...

bitate, încălzire, apă-canal pentru care încasează sume importante de bani. De trei săptămâni ECATERINA GAVRILESCU, str. Predeal nr. 9, bloc 7, așteaptă ca telefonul 47239 să prindă glas...

Redactor de serviciu, ALEX. CHERELEU

Panoramic sportiv

La Perth, în Australia, s-a consumat primul mare eveniment sportiv al anului: Campionatele mondiale de natatie. Pentru delegația română importantă a fost, de data aceasta, participarea...

tenis ale Australiei, turneu ce face parte din „Marele Slam”, împreună cu cele de la Roland Garros, Wimbledon și Flushing Meadow...

natație din Australia. Ungurul Danyi Tamás câștigă și a doua probă de mixt, cea de 200 m, cu un nou record mondial 1:59.36...

ALEX. CHERELEU

Teatre

Teatrul de stat Arad prezintă joi, 17 ianuarie 1991, ora 18, spectacolul cu piesa „Pescărușul” de A.P. Cebov.

A sadar, rememoram la 15 un an, 1990, cituși de puțin fust în care contestările în egală măsură politice ca și economice ori sociale s-au tinut laud. Sub formă pe care cu totuși ni le amintim...

nesti își găsește începutul tocmai în acele zile și luni de după Decembrie 1989, când, să recunoaștem că, s-au adoptat și o serie de măsuri, care peste frunte puțină vreme și-au veddit nefastul lor impact economic și social...

Contraste și incertitudini (II)

vară suplimentară? Se justifică oare asemenea inițiative în condițiile în care aproape peste tot domnea o confuzie generală, când, practic, nici nu se știa prea bine cu ce zestre pornim la drum...

Puncte de vedere

guvernare totalitară, lucru pe care nu se poate să nu-l fi știut și așa-numitul guvern provizoriu. Cu bună știință, însă din dorința păstrării unei anumite popularități s-au adoptat rapid acele măsuri care tot altfel de rapid au condus la secătuirea rezervelor bugetare existente și, pe termen mai lung, la marasmul economic din zilele noastre...

punct părerile au fost din nou împărțite. Cum să se procedeze? Care tactică economică ar trebui abordată? Cea așa-zisă a pasilor mărunți ori extrema și, nerătătoarea și atât de transparența terapie de șoc? Guvernul a optat, după cum se știe, pentru cea de a doua variantă. Cu rezultatele cunoscute de puțin încurajatoare...

soarta. De la bun început se poate observa că Legea nr. 15, care statuează această situație a apărut cu o mare întârziere, după cum recunoașterea acestei stări de lucruri este departe de ceea ce se așteaptă alta vreme cît — după cum se cunoaște — întreprinderile continuă să rămână în proprietatea statului...

MIRCEA DORGOSAN

În exclusivitate pentru ziarul nostru

O poziție de apărare a cetățeanului și a drepturilor sale

Stimate domnule redactor... în numărul din 9 ianuarie al ziarului "Renașterea bănățeană" a apărut articolul intitulat "La închiderea editei".

le este teamă, deocamdată, să reacționeze. Metodele instituite acolo le crează o stare de frică.

Imediat după comunicatul televizat, au venit la redacție foarte mulți cetățeni care și-au exprimat indignarea și ne-au încurajat.

Articolul reprezintă pre-textul așteptat pentru această acțiune. Ne așteptăm. Din informațiile parvenite prin diverse filiere...

Interviu cu domnul GEORGE BOERU, redactor șef al ziarului "Renașterea bănățeană"

Ce părere aveți despre Guvern? Dar despre opoziție? Din răspunsul dvs. aș putea deduce...

Replicile nu tocmai amicale apărute în ziarul dvs. și ziarul "Timișoara" au dat la o stare de război rece între cele două redacții.

Manifestanții afirmă că ziarul dvs. și-a bătut joc de spiritul revoluției timișorene.

Si Guvernul și opoziția sînt slabe. Poziția ziarului nostru nu se va schimba, este o poziție de apărare a cetățeanului și a drepturilor sale.

Poate nu are legătură cu conflictul dintre cele două redacții, ci cu niște lucruri care, în perspectiva unui anumit scenariu...

Se afirmă că redacția dvs. a fost dată în judecată pentru calomnierea unor personalități politice și sindicale.

Ați propus un dialog ziarului "Timișoara"? Vei încerca în viitor o conciliere?

În ziarul "Renașterea bănățeană" au apărut acuzații la adresa unor membri ai Societății Timișoara, semnate "Aratus" sau "Comitetul pentru democratizarea Societății Timișoara".

Nu avem nici o informație în această direcție. Nu am fost citați niciodată de către nici un tribunal.

Sînt coleg de generație cu mulți redactori de acolo, unii îmi sînt chiar prieteni. De la proclamajele încoace coordonarea a fost preluată de d-l George Șerban...

Avem chiar și martori, nu numai documente. Nu toți cei care sînt la Societatea Timișoara sînt de acord cu ce se întîmplă acolo.

Cum caracterizați utilizarea domnului prefect F. Cârpanu vizavi de decizia de interdicere a apariției ziarului dvs.?

Indiferent care ar fi fost (dacă a fost) "vina tragică" a ziarului "Renașterea", tentativa de atac asupra redacției, precum și interdicerea ziarului sînt gesturi care, oricine va recunoaște, nu se apropie de democrație.

IMPORTANT PENTRU ORICE AGENT ECONOMIC SAU PERSOANĂ PARTICULARĂ

Doriți să câștigați în economia de piață? Apelați la serviciile specialiștilor în utilizarea calculatoarelor tip IBM-PC, CUB Z, TIM-S, INDEPENDENT sau CORAL din cadrul OFICIULUI DE CALCUL AL ÎNTRĂPRINDERII DE MAȘINI UNELTE ARAD...

TELEVIZIUNE

MARȚI, 15 IAN. 1991 TVR: 9.00 Video-satelit 10.00 Actualități 10.10 Horoscopul zilei 10.20 Avangardă...

MERIDIANE

Secretarul general al ONU, Javier Perez de Cuellar, care a avut luni dimineața o întrevedere la Palatul Elyse cu președintele Franței, François Mitterand, a declarat...

Concerte

Filarmonica de Stat Arad prezintă joi, 17 ianuarie 1991, ora 18, în sala Palatului Cultural un concert simfonic. Dirijor: DORIN FRANDEȘ.

CINEMATOGRAFE

DACIA: Sexmission (pol.), Premieră. Orele: 9, 11.30, 14, 16.30, 19. STUDIO: Micșia Vera (sov.). I-II. Orele: 9, 12, 15, 18. MUREȘUL: Prezumție de nevinovăție (sov.). Orele: 11, 13, 15, 17, 19.

